

Ens asseiem malament. Fatal. És un problema molt greu que ningú ha volgut resoldre amb determinació. En els pupitres de l'escola, en la universitat, en els bancs de l'església, en el sofà, en els seients del cotxe, en les butaques dels cinemes... És un error enorme que passa factura. Una decepció de segles. Durant segles hem rebut la informació en solitari, muts, assegudíssims, literalment. Un emissor únic, central, polaritza la nostra atenció: el professor, el sacerdot, la pantalla de cinema, del televisor, el periòdic.

Hem fet una cua immensa, un embús infinit d'ombres i petjades; hem passat una eternitat asseguts d'esquena al proïsme, de cul a l'altre (així hem rebut), contemplant el clatell de l'altre. Un clatell borrós, un clatell primer pla. Ens hem assegut malament. Sempre. Guardant les formes, l'horitzontalitat, paral·lels, transversals solament per a fer tot allò imprescindible, inevitable. Per això hem anat perdent les complicitats i eixos somriures que els primats, en la selva, es regalen els uns als altres, penjats de les branques.

L'ensenyament de la geografia, per exemple, és cruel: en batxillerat ens van ensenyar a marcar en el mapa les capitals del món, els pics més alts, els rius, però no els horts i les sèquies més fèrtils de la nostra comarca o, senzillament, el nom de les comarques. És sagnant. Per això dic que sempre ens hem assegut malament, que no és més que una forma de dir-ho. Encara sort que de tant en tant s'edifiquen places noves, més per a regular el tràfic que les relacions humanes. En la ciutat on visc algunes places han recuperat una de les seues funcions: centenars d'immigrants romanesos es reuneixen en elles cada tarda, s'asseuen cara a cara i conversen.